

IN DE HAAK

Haken voor de zeevisserij zijn verkrijgbaar in tal van vormen, modellen en maten. Maar welke haak is nu precies voor welk type visserij bedoeld? Met de tips in dit artikel knoop je de juiste haak aan de lijn.



BIJZONDER STAALTJE CROSS-OVER: deze in de zeevisserij populaire haak is van origine een vliegvishaak. Kijk dus verder dan je haak lang is.



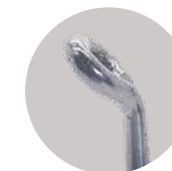
Aan het uiteinde van de lijn bevindt zich misschien wel het belangrijkste onderdeel van al je materiaal: de haak. Die moet immers contact maken met de vis en deze vasthouden tot hij binnen is. Nu zijn er tal van zoute vissoorten, veel verschillende visstechnieken en dus ook een breed palet aan haken. De haakkeuze wordt mede bepaald door de soort waarop je vist, het formaat van de vis, het type aas dat je gebruikt en de afstand waarop je vist. De allround haak die overal en altijd inzetbaar is, bestaat daarom simpelweg niet.

HOOFDLIJNEN

Iedere haak is opgebouwd uit dezelfde elementen. Op hoofdlijnen zijn dit het bevestigingspunt, de haaksteel, -bocht en -punt. Dit biedt al iets meer houvast, want de vorm van een haak vertelt je namelijk al veel over hoe deze functioneert. We zoomen daarom kort in op de hiervoor genoemde onderdelen.

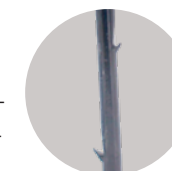
• Bevestigingspunt

haken hebben een bledje of een oog. Bledjes vind je echter vrijwel niet in de zeevisserij, want dikkere lijnen zijn hier niet gemakkelijk noch goed op vast te knopen. Daarbij zijn de krachten die op de haak komen te staan zo groot dat een oog meer zekerheid biedt.



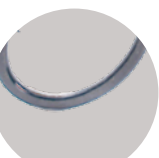
• Haaksteel

deze loopt van het oog tot de haakbocht. Hoe korter de steel, des te minder de haak opvalt. Toch hebben sommige modellen juist een lange steel om er veel aas op kwijt te kunnen – bijvoorbeeld platvis-haken. Haken met een lange steel prikken ook gemakkelijker, maar een korte steel biedt weer meer houvast.



• Haakbocht

de vorm van de bocht bepaalt deels hoe de vis wordt gehaakt. Een haak met een grote knik en een naar binnen wijzende punt zal goed prikken en blijven zitten. Fragiel aas blijft echter beter zitten op een haak met een egale bocht. Bij het vissen op platvis heeft een ronde haakbocht daarom de voorkeur.



• Haakpunt

deze kan naar buiten wijzen, recht zijn, of naar binnen staan. De eerste twee varianten prikken snel, maar zetten zich vervolgens minder gemakkelijk vast. Bij de naar binnen draaiende punt is het precies andersom: deze prikt relatief slecht, maar zet zich daarna snel en vlot vast in de bek.



STANDAARDTYPEN

Op basis van deze informatie kun je al iets gerichter bepalen welke haak het meest geschikt is voor jouw specifieke visserij. Daarbij is het goed om te weten dat er in het woud van beschikbare haken een aantal 'standaardmodellen' zijn. Die hebben zich reeds jarenlang in de praktijk bewezen en vormen als het ware de blauwdruk voor veel variaties op een bepaald type haak. Het volgende overzicht is dus verre van compleet, maar omvat wel de meest gebruikte typen haken voor de Nederlandse zeevisserij. Mocht je hierna toch nog met vragen zitten over een bepaald type haak, laat je dan adviseren door een in de zeehengelsport gespecialiseerde winkelier. In de hengelsportzaak zie je de haken bovendien op ware grootte en kun je scherper kiezen welke maat voor jou interessant is. >>





BAITHOLDER HAAK

Baitholder haken zijn verkrijgbaar in tal van verschillende uitvoeringen, maar hebben allemaal gemeen dat de steel is voorzien van micro-weerhaakjes. Deze extra weerhaken – meestal twee – zorgen ervoor dat het aas goed op de haaksteel vast blijft zitten en niet naar beneden zakt. Met name geschikt voor als er wordt gevestig met zeepieten, zagers en schelpaas.



>> ABERDEEN

De klassieke zeevishaak met een lange, dunne steel en brede, ronde bocht die voor veel soorten zeevisserij kan worden ingezet. Dankzij de dunderadige steel kan ook fragiel aas gemakkelijk en zonder veel schade op de haak worden bevestigd. Dit maakt hem zeer geschikt voor het gebruik van wormen (zagers en zeepieten) en mesheften, wat de naam *worm hook* verklaart. Door het slanke profiel van de Aberdeen kan hij soms iets uitbuigen, maar dat kan ook in je voordeel werken als je vast komt te zitten (daarna buig je de haak weer terug in de oorspronkelijke vorm). Ook verkrijgbaar met gesmede bocht voor extra sterkte en in extra-strong of extra-fine versies. Een variant op de Aberdeen is de Carlisle. Deze haak is gemaakt van dikker staaldraad en heeft een smallere opening, wat hem zeer geschikt maakt voor het vissen op platvis.



MAATVOERING

Ben je eruit met welk model haak je wilt gaan vissen, dan kun je vervolgens nog uit een heel scala aan maten kiezen. Daarbij is de maatvoering ietwat verwarrend: hoe lager het getal, des te groter de haak. Het stopt echter niet bij maat 1, maar loopt nog verder door met de aanduiding /o erachter. Dan geldt dat hoe hoger het getal, des te groter de haak. De range van haakmaten loopt van 32 (kleinste) tot 12/o (grootste). Om je op weg te helpen geven we hiernaast een richtlijn voor wat betreft de haakgrootte voor verschillende vissoorten.



HAAKMATEN

PLATVIS

Voor de schaar, bot, schol en tong pak je een haakmaat 4 of 6, al gebruiken sommige wedstrijdvisser ook een maat 8.

WIJTING

Deze rover heeft een grote bek en is niet vies van een flinke portie aas, dus een stevige haak maat 2 t/m 1/o kan prima.

GUL

Rijg je haak goed vol als je op de gul gaat, dus kies gerust voor een model met een lange steel in de maat 2/o of 3/o.

ZEEBAARS

In de bek van een zeebaars past flink wat aas, dus een dunne, stevige en scherpe haak maat 1/o, 2/o, 3/o of 4/o is zeker niet overdreven.

GEEP

De pijl van Neptunus heeft een lange en smalle snavelbek, daarom is een langstelige haak maat 4, 6 of 8 ideaal.

HARDER

Deze vis is net een torpedo, dus knijp je broodvlok op een dunne, stevige haak maat 4 of 6 (en als het echt lastig wordt zelfs een maat 8 of 10).

MAKREEL

Makrelenpaternosters zijn vaak voorzien van haken in de maten 2 t/m 1/o. Vis je met natuurlijk aas pak dan een langstelige haak maat 4 of 6.

HAAI

De toppredator van de Noordzee schotel je een flinke hap voor op een stevige en scherpe haak maat 2 tot 2/o (afhankelijk van welk type aas je gebruikt).



OCTOPUS HAAK

Dit type haak – ook bekend als de Eagle Claw – heeft een vrij korte, ietwat gebogen steel, brede haakbocht en een naar buiten wijzend oog. Dat laatste maakt dat de haak kantelt waardoor de (vaak cirkelvormig uitgevoerde) naar binnen gedraaide lange haakpunt veel vlees pakt bij het inhaken. Dit zorgt ervoor dat de haak niet snel los zal schieten. Wordt veel gebruikt bij het vissen met grote(re) stukken aas.



LIMERICK HAAK

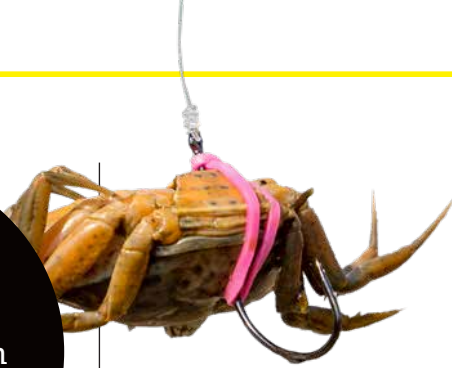
Klassiek model – geproduceerd door de O'Shaughnessy familie uit Limerick – met een relatief korte steel en een brede haakbocht. Wordt veel gebruikt bij paternosters en andere onderlijnen voor de bodemvisserij waarbij met (zachte) krab of zagers als aas wordt gevestig. Door de ruime haakbocht steekt de punt ook bij grote stukken aas nog iets uit, zodat de kans dat de vis zich prikt aanzienlijk wordt vergroot.



Met kleine haken kun je zowel kleine als grote vis vangen, met grote haken loop je het risico veel beet te krijgen maar slechts weinig te vangen



Welke type haak je ook kiest, deze moet altijd scherp zijn – neem daarom steevast een hakenslijper mee als je gaat vissen



>> WEERHAAK

De weerhaak heeft twee functies: voorkomen dat een vis loskomt tijdens de drill en zorgen voor een betere bevestiging van het aas. Om goed te prikken is het belangrijk dat de weerhaak niet te groot is en niet te steil uitsteekt. Moderne haken zijn dan ook bijna standaard voorzien van zeer kleine, nauwelijks zichtbare weerhaakjes ('microbarbs'). Die haken beter in, blijven goed zitten en zijn gemakkelijk bij het onthaken. Veel sportvissers knippen de weerhaak daarom plat om zo een soort microbarb te creëren.

O'SHAUGHNESSY

Heavy-duty haak met een medium-lange steel en ovale bocht die via een knik uitloopt in een rechte speerpunt. Een haak die goed prikt, penetreert en vasthoudt. De O'Shaughnessy is dikdradig, sterk en gemaakt voor het zwaardere werk. Verkrijgbaar in grotere maten zodat ook een flinke tros pieren, makreelflapper, stuk (inkt)vis of grote krab er nog op past. Bijzonder universeel en geschikt voor zeevissen van haai tot schar, maar vooral veel gebruikt bij het bodemvissen op soorten als conger, leng, stekelrog en ruwe haai. Veel verenpaternosters zijn ook voorzien van de O'Shaughnessy.



CIRCLE HOOK

Deze haak heeft een extreem naar binnen gedraaide punt, wat de naam *circle hook* verklaart. Dankzij de kromme punt en het naar buiten staande oog haak je de meeste vissen voor in de bek – mits je niet aanslaat. De truc is om de vis het aas te laten pakken en de lijn vervolgens strak te laten lopen. De haak schuift dan naar voren, om pas in de hoek van de bek te draaien en vlees te pakken. Diep gehaakte vis komt dus niet voor, wat het prima mogelijk maakt om catch & release te vissen. Dit type haak wordt veel gebruikt in de big-game visserij, maar kan ook worden voorzien van wormen, strips vis of inktvis.

